

Szanowny Druhu Stanisławie! Warszawa, 16.09.2002r.

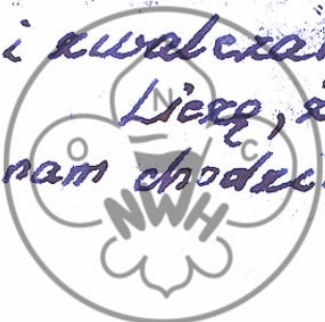
Przekazuję Drukowi do wykorzystania Historię „Kamiennej tablicy” - z tym, że dla uniknięcia nieporozumień koniecznym jest ugodnie sposobu wykorzystania tego materiału.

W związku z tym proszę aby Druh przed oddaniem do druku swego opracowania chciał zapoznać mnie z tymi fragmentami tekstu, w których będą wzmianki o moim opracowaniu, - o wstępie Broniewskiego lub cytaty fragmentów.

Uważam, że nasze ówczesne intencje i poczyny nie tylko zaradują na umianie ale są jeszcze nadal aktualne. Finexyjne i ogłupiające porównanie przyjęcia tekstów bez^(ich) stosowa^{nie} ze „szczerą wolą” są równie szkodliwe a może nawet bardziej szkodliwe od dawniejszego pomijania i zwalczania.

Liczę, że z opracowania Druha wyniknie to dobro, o które nam chodziło gdy byliśmy młodszy.

Tego Drukowi życzę. Czujaj!
Józef Piłkowski.

Józef Piłsudski

**Historia
KAMISZNEJ NACJI
PROSTRZENIA I PRACA WSPÓŁCZESNA
ZE WSPOM
Stanisław Ironowski**

archiwum

Warszawa, 1982-1983

JP

Spis rzeczy

1. Wstęp str. 1

2. Fotografia smoczka Szarych Szeregów str. 3

3. Teksty Przyrzeczenia i Prawa Harcerskiego
 readane młodzieży przez seniorów 24 maja 1981 r. str.4

4. Część pierwsza str. 5

5. Część druga str.11

6. Fotografia tablicy str.12

7. Fotografia votum str.14

8. Wielki dzień - 23 kwietnia 1981r. str.16

9. Fotografia daru dla Ojca Świętego str.17

10. i.w. str.18

11. Ze słów Ojca Świętego str.19

12. Miniaturowa kopia votum str.20

13. Wykaz dokumentów str.21

archiwum

JP

Udostępnione mi sprawozdanie z przebiegu starań o umieszczenie w Bazylice Archikatedralnej św. Jana Chrzciciela w Warszawie tablicy kamiennej z tekstami Przyrzeczenia i Prawa Harcerskiego pragnę przedłożyć uwagi o wyjątkowym i aktualnym znaczeniu przedsięwzięcia, któremu moi przyjaciele poświęcili tyle trudu.

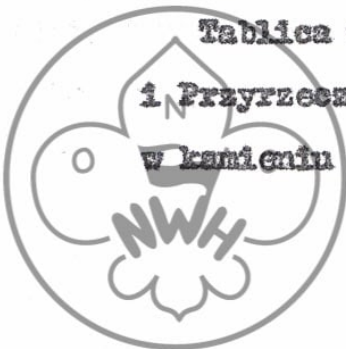
Przez cały okres Odnowy, trwający w Harcerstwie z wielkim nasileniem od września 1980 roku, a powoli narastającej już znacznie wcześniej, w wielu stwierdzeniach i wystąpieniach publicznych starałem się podkreślić istotną rolę Prawa i Przyrzeczenia Harcerskiego w ich przedwojennym i wojennym brzmieniu. W czasie gdy organizacja "Związek Harcerstwa Polskiego" nie całą treścią, ani nie całym zasięgiem pokrywała się z treścią i zasięgiem ruchu harcerskiego, w tych dwóch dokumentach: w Prawie i Przyrzeczeniu upatrywałem kryterium identyfikacji z ruchem.

Jako argumenty za takim rozumieniem wysuwałem:

1. Udowodnienie przez historię, że to Prawo i to Przyrzeczenie sprawniły się.
2. Pewność, a w szeregu przypadków uzasadnione podstawy sądzania, że to Prawo i to Przyrzeczenie uświęciły się, towarzysząc swoją treścią do ostatnich chwil żołnierskiej lub męczeńskiej śmierci wielu Harcerzy i Harcerzy.
3. Fakt, iż to Prawo i to Przyrzeczenie odebrano nam po wojnie, nie pytając o zdanie nikogo z upoważnionych do stanowienia o tym.

Sprawa ta, z niemałym trudem tak stawiana, przeniknęła w miarę upływu miesięcy 1980 i 1981 roku, -szerokie kręgi Harcerzy i Harcerzy.

Tablica w Archikatedrze Warszawskiej, zawierająca tekst Prawa i Przyrzeczenia, miała być ukoronowaniem tego wysiłku, utrwaleniem w kamieniu tego co było dotąd słowem mówionym, zapisanym lub nagry-

JP

4.
wanym. Jej treść czerpana z przeszłości wrócona była całkowicie do przyszłości.

+ + +

Odmowa zamowienia tablicy w Archikatedrze, i to podana w chwili, gdy liczne rzesze harcerskie wiedziały już o nadchodzącym 22 maja 1982 roku terminie ureczystego poświęcenia postawiła przed trudnym wyborem:

- z jednej strony powiedzenie młodzieży całej prawdy o odmowie mogłoby spowodować falę niechęci do osób decydujących, a pośrednio do całej instytucji Kościoła;
- z drugiej strony zamilczenie musiało naderwać zaufanie młodzieży, tak dziś potrzebne, do starszych przywódców, w tym przypadku tych, którzy sprawę tablicy prowadzili.

Ze zrozumiałych względów wybrane zostało rozwiązanie drugie.

Skutki tego wyboru, które można było rejestrować przez następne tygodnie, były następujące:

- Młodzież rzeczywiście winę przypisała starszym, których nie rozumiała jako pejoratywnym zabarwieniem zaczęła nazywać "kontraktantami";
- Z biegiem czasu młodzież zaczęła szerzyć własną ocenę wydarzeń, polegającą na tym, że "napewno" musiał mieć miejsce nacisk władz państwowych, któremu osoby decydujące w Kościele zbyt łatwo ustąpiły.

Na szczęście jest jeszcze trzeci, tym razem bardzo pozytywny skutek: otóż w wyniku między innymi tych zastanawiających wadzeń, jak również dzięki przejawom zrozumienia, zachęty i pomocy wielu innych osób tak z pośród duchowieństwa jak i ze strony środowisk świeckich, sprawę Prawa i Przymierzenia młodzież uznała jako sprawę ważną i bardzo swoją, którą jest gotowa odważnie i z determinacją propagować i bronić.

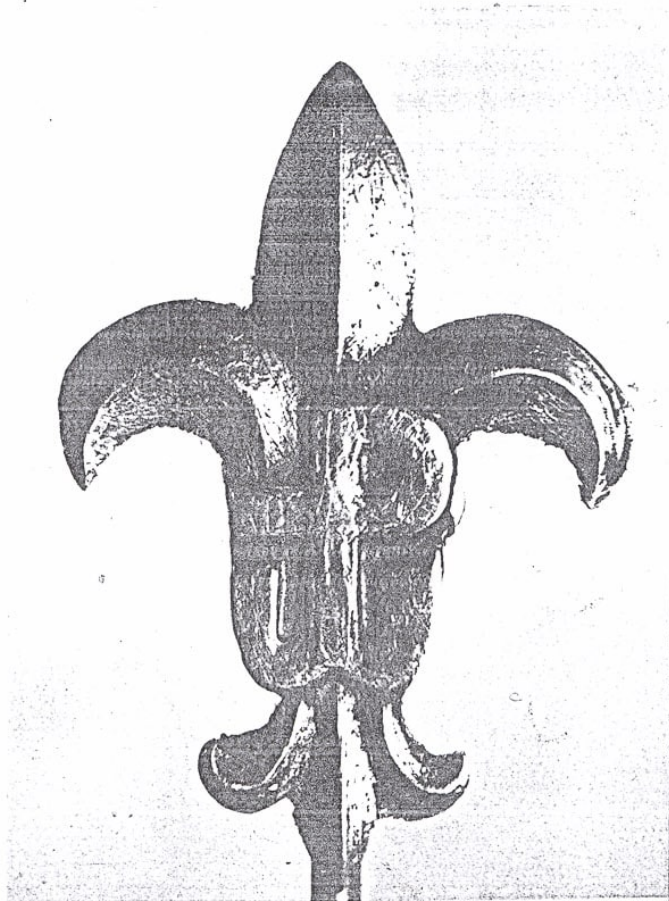
Warszawa, 11 listopada 1982 r.

Stanisław Broniewski

Za zgodność z oryginałem

16.09.2002 r.

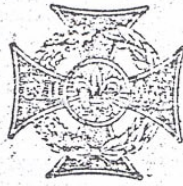
Janusz Pijlowski

Znaczek Szarych Szeregów zaprojektowany na zamówienie dr. Aleksandra Kamińskiego przez dr. Marka Łypaczewskiego dla fundatorów kamienną tablicy Przyrzeczenia i Prawa Harcerskiego, popularnie nazywany "cegłką - kamykiem".

/Szacowane wymiary: wysokość 17 milimetrów, szerokość 11 milimetrów/

MŁODZIEŻY HARCERSKIEJ IDEALY SWEGO ŻYCIA
PRZEKAZUJĄ HARCERKI I HARCERZE DAWNYCH LAT

MAM SZCZERĄ WOLE CAŁYM ŻYCIEM PEŁNIĆ SŁUŻBĘ BOGU I POLSCE.
NIEŚĆ CHĘTNĄ POMOC BLIŹNIM
I BYĆ POSŁUSZNYM PRAWU HARCERSKIEMU.

HARCERZ SŁUŻY BOGU I POLSCE I SUMIENNIE SPELNIĄ SWOJE OBOWIĄZKI.
NA SŁOWIE HARCERZA POLEGAJ JAK NA ZAWISZY.
HARCERZ JEST POŻYTECZNY I NIESIE POMOC BLIŹNIM.
HARCERZ W KAŻDYM WIDZI BLIŹNIEGO A ZA BRATA UWAŻA KAŻDEGO INNEGO
HARCERZA.

HARCERZ POSTĘPUJE PO RYCERSKU.
HARCERZ MIŁUJE PRZYRODĘ I STARA SIĘ JĄ POZNAĆ.
HARCERZ JEST KARNY I POSŁUSZNY RODZICOM I WSZYSTKIM SWOIM PRZEŁOŻONYM.
HARCERZ JEST ZAWSZE POGODNY.
HARCERZ JEST OSZCZĘDNY I OFIARNY.
HARCERZ JEST CZYSTY W MYŚLI, MOWIE I UCZYNKACH, NIE PALI TYTONIU,
NIE PIJE NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH.

WARSZAWA, 22. MAJA 1981 R.
SIEDEMDZIESIĄTA, ROCZNICA
POWSTANIA HARCERSTWA

Teksty Przyrzeczenia i Prawa Harcerskiego, które młodzież
harcerska zgromadzona na uroczystej mszy św. w Bazylice Archi-
katedralnej św. Jana Chrzciciela w Warszawie, w dniu 24 maja
1981 r., przyjęła z rąk seniorów harcerstwa jako zapowiedź
ufundowania kamiennej tablicy z tymi tekstami:

archiwum

7
6.
ZP

Myśli o ufundowaniu tablicy harcerskiej, która mogłaby być umieszczona w Bazylice Archikatedralnej św. Jana Chrzciciela w Warszawie, od dawna nurtowała w środowisku harcerok i harcerzy wszystkich pokoleń a w szczególności seniorów harcerstwa lat międzywojennych, Pogotowia Wojennego i Szarych Szeregów. Myśli tej duże uwagi poświęcał w ostatnich latach życia ś.p. Aleksander Kamiński.

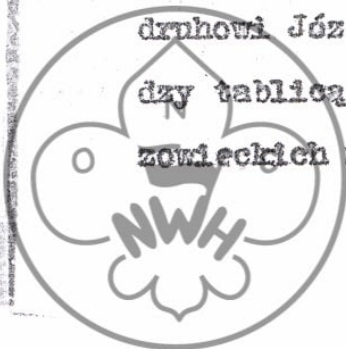
W czasie audiencji, udzielonej przez Ks. Stefana Kardynała Wyszyńskiego - Prymasa Polski, 12 grudnia 1980 r. Stanisławowi Broniewskiemu Naczelnikowi Szarych Szeregów, uzyskaliśmy pozytywną decyzję, że taka tablica będzie mogła być umieszczona w warszawskiej Bazylice Archikatedralnej.

Po naradzie w naszym środowisku, 28 stycznia 1981 r. przedstawiliśmy Ks. Prymasowi projekt napisu, którego treścią było Przyrzeczenie i Prawo Harcerskie, do którego Ks. Prymas w 1970 roku napisał komentarz.

Do dalszego załatwiania sprawa została skierowana do Ks. Biskupa Jerzego Modzelewskiego.

W związku z tym, 30 marca 1981 r. w Sekretariacie Komisji Artystycznej - Architektonicznej Kurii Metropolitalnej Warszawskiej, zostało złożone pismo z prośbą o wskazanie miejsca, w którym tablica harcerska będzie mogła być umieszczona oraz upoważnienie do załatwiania tej sprawy dla druha Józefa Piątkowskiego.

Podczas audiencji, którą druh Józef Piątkowski uzyskał u Ks. Biskupa Jerzego Modzelewskiego, została potwierdzona decyzja Ks. Prymasa o zgodzie na umieszczenie tablicy harcerskiej w Bazylice Archikatedralnej a Ks. Prałat dr. Jerzy Zalewski osobiście wskazał druhowi Józefowi Piątkowskiemu miejsce, które znajduje się między tablicą Korpusu Kadetów Iwowskich a sarkofagiem Księżąt Mazowieckich nad schodkami.

W czasie tej audyencji Ks. Biskup Jerzy Modzelewski wypowiedział uwagę, że tekst Przyrzeczenia i Prawa Harcerskiego jest zbyt długi i że na tablicy powinna być umieszczona krótka myśl a nie tak obszerny program. W zakończeniu zakomunikował Ks. Biskup o negatywnej decyzji w sprawie umieszczenia w/w tekstów Przyrzeczenia i Prawa Harcerskiego.

Druh Józef Piątkowski podczas audyencji w maju 1981 r. przekazał ustnie Ks. Biskupowi Jerzemu Modzelewskiemu usilną prośbę Ks. Jana Zieji - naszego Naczelnego Kapelana, o przychylną decyzję w sprawie umieszczenia na tablicy pełnego tekstu Przyrzeczenia i Prawa Harcerskiego wraz z fotografią szkicu pierwszej wersji projektu artysty - plastyka Marka Żypaczewskiego. Ks. Biskup oświadczył, że sprawa będzie powtórnie rozpatrzona i że należy czekać na odpowiedź.

W związku z chorobą Ks. Prymasa i okresem żałoby wstrzymano się na pewien czas z załatwianiem sprawy tablicy.

W dniu 28 sierpnia 1981 r. Ks. Biskup Jerzy Modzelewski przyjął druha Józefa Piątkowskiego. W rozmowie Ks. Biskup potwierdził miejsce dla tablicy harcerskiej w Archikatedrze ale jednocześnie wyraził pogląd, że na tablicy należy ograniczyć napis do krótkiej myśli. Padła również propozycja umieszczenia tablicy harcerskiej w innym kościele a nie w Archikatedrze, która powinna być miejscem upamiętnienia spraw ogólnonarodowych a nie poszczególnych instytucji, których jest bardzo dużo a wśród nich harcerstwo.

Druh Józef Piątkowski powołał się na decyzję ś.p. Księdza Prymasa i wspominał o Jego powiązaniu z harcerstwem dawnym i obecnym poza granicami Kraju. Nawiązał do aktualnego pobytu w Kraju ks. prałata Zdzisława Peszkowskiego kapelana Harcerstwa w USA, który nasze starania popiera i do prośby ks. Jana Zieji o zgodę na umieszczenie pełnego tekstu Przyrzeczenia i Prawa Harcerskiego na tablicy w Archikatedrze warszawskiej.

Fe

9^t
Ks. Biskup potwierdził, że miejsce w Archikatedrze dla tablicy harcerskiej jest i prosił aby jeszcze raz zastanowić się nad umieszczeniem na tablicy krótszego tekstu: "myśli a nie program".

Drnh Józef Piątkowski poprosił, aby można było przystąpić do fazy projektowania i aby rysunki projektu można było przedstawiać Komisji Artystyczno-Architektonicznej. Ks. Biskup wyraził zgodę.

W dniu 30 września 1981 r. Ksiądz Arcybiskup Józef Glemp Prymas Polski udzielił audiencji przedstawicielom naszego środowiska dawnego Harcerstwa: drużnie Zofii Florenzak, druhowi Stanisławowi Brońniewskiemu i druhowi Józefowi Piątkowskiemu.

Wśród kilku spraw, które były omawiane, była również sprawa tablicy harcerskiej w Archikatedrze warszawskiej. Ks. Prymas potwierdził aktualność decyzji pozytywnej oraz wyraził zrozumienie i poparcie dla naszej prośby o zgodę na umieszczenie na projektowanej tablicy pełnego tekstu Przyrzeczenia i Prawa Harcerskiego. O wątpliwościach i zastrzeżeniach Ks. Biskupa Jerzego Modzelewskiego Ks. Prymas został przez nas poinformowany.

W tym stanie rzeczy w dniach 6, 16 i 23 listopada 1981 r. drnh Józef Piątkowski i projektant tablicy artysta plastyk Marek Łypczewski referowali na posiedzeniach Komisji Artystyczno-Architektonicznej Kurii Metropolitalnej Warszawskiej wstępny projekt, ustalając, że tablica może być wykonana z białego piaskowca "Szydłowiec".

W dniu 30 listopada 1981 r. przy pomocy makiety w skali 1:1, podczas wizji lokalnej na miejscu wkaasanej lokalizacji w Archikatedrze, w obecności pana prof. Stanisława Narzyńskiego i pana sekretarza Komisji Leszka Dunina kształt i wymiary tablicy zostały poddane sprawdzeniu, a na posiedzeniu w lokalu Komisji w tym samym dniu, po zapoznaniu się z ogólnym projektem rozmieszczenia tablic na ścianie wschodniej Archikatedry przedstawionym przez pana prof. S. Narzyńskiego, Komisja Art.-Architektoniczna upoważniła pana prof. Tadeusza Zielińskiego do współpracy z projektantem i do

10.

podjęcia decyzji w imieniu Komisji co do kształtu, wymiarów, szczegółowej lokalizacji oraz innych elementów omawianego projektu.

W okresie od grudnia 1981 r. do kwietnia 1982 r. zgodnie z sugestiami pana prof. Zdzisława Zielińskiego, projektant wprowadzał odpowiednie uzupełnienia i poprawki do projektu, wykonał w gipsie model fragmentu projektowanej tablicy i studyjne rysunki dla dokonania wyboru odpowiednio przetworzonej płaskorzeźby krzyża harcerskiego.

Po tych uzgodnieniach, złożono ostateczną wersję projektu w skali 1:1 w sekretariacie Komisji Artyst.-Architekt. 8 maja 1982 r. z prośbą o rozpatrzenie sprawy w takim terminie, aby tablica mogła być umieszczona w Archikatedrze przed 22 maja 1982 r. W tym dniu odbywały się w całej Polsce uroczystości związane z zakończeniem obchodów siedemdziesiątej rocznicy powstania Harcerstwa, podczas których w Warszawie w Bazylice Archikatedralnej miała być poświęcona omawiana tablica.

Na naszą prośbę 15 maja 1982 r. została sprawa zreferowana Ks. Prymasowi przez Ks. Biskupa Jerzego Modzelewskiego. Zapadła wówczas decyzja negatywna co do umieszczenia tablicy na stałe w Archikatedrze z dopuszczeniem ustawienia jej tam na czas uroczystości, z tym, że może być ona umieszczona w innym kościele.

W dniu 20 maja 1982 r. tablica została ustawiona w Archikatedrze.

22 maja 1982 r. odbyło się poświęcenie tablicy w obecności przedstawicieli Harcerki i Harcerzy wszystkich pokoleń.

W niedzielę 23 maja 1982 r., podczas uroczystej Mszy św., młodzież harcerska zaciągnęła przy tablicy warty honorowe i modliła się o przywrócenie ideałów zawartych w tekstach Przyrzeczenia i Prawa Harcerskiego w ruchu harcerskim w Polsce.

Tablica znajduje się dotychczas w Archikatedrze. Ustawiona jest pod miejscem w którym miała być wmurowana na stałe. Obserwacje wskazują, że jest ona chętnie oglądana a teksty są cierpliwie odczytywa-

ne przez osoby odwiedzające Archikatedrę. Cieszy się ona szczególnym zainteresowaniem młodzieży. Daje się również zauważyć, że liczne zespoły harcerskie specjalnie przybywają aby przeżyć w sposób podniosły fakt obecności Tablicy Przyrzeczenia i Prawa Harcerskiego w stołecznej Bazylice Archikatedralnej św. Jana Chrzciciela.

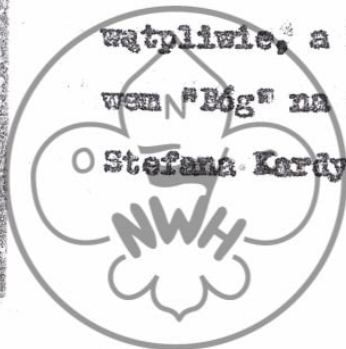
Fundatorom tej Tablicy, seniorom ruchu harcerskiego, trudno jest pogodzić się z faktem, że sprawdzone ideały ich życia, ideały wielu pokoleń harcerskich nie mogą być na trwałe umieszczone w tej dostojnej świątyni dla świadczenia młodym obecnych i przyszłych czasów, że są to ideały dobre, że są one uświęcone krwią harcerok i harcerzy. Kwią przelaną również w tych murach. O trudnościach z umieszczeniem tej Tablicy na stałe w Bazylice Archikatedralnej trudno jest rozmyślić z młodzieżą.

Przyczyn nie sakwalifikowania omawianej Tablicy do umieszczenia w Archikatedrze, które zostały zakomunikowane przedstawicielowi fundatorów jest kilka. Dotyczą one: materiału t.j.m. piaskowca sztywno-wielkiego; wymiarów, które wynoszą 120 cm na 126,5 cm t.j.m., że są za duże; oraz innych kryteriów określonych ogólnie "artystycznymi".

W kwietniu b.r. w Archikatedrze zostały umieszczone na stałe dwie tablice z których jedna /Romana Dmowskiego/ jest dwukrotnie większa i wykonana została z piaskowca gorszego gatunku z muszlamy; druga natomiast, poświęcona poległym marynarzom, zajmuje na ścianie trzykrotnie większą powierzchnię.

Inne uwagi dotyczą słabej czytelności i braku motywów ozdobnych wzbogacających np. metalowych, posrebrzeń i pozłocenia oraz elementów sakralnych.

Jeśli chodzi o elementy i motywy sakralne to Krzyż Harcerski projektu księdza Kazimierza Intoszawskiego ma ten charakter niewątpliwie, a każde słowo Przyrzeczenia i Prawa Harcerskiego ze słowem "Bóg" na czele, zawiera ewangelijską treść. Komentarz Księdza Stefana Kardynała Wyszyńskiego Prymasa Polski jest tego wystarczającym

JP

12.
jącym dowodem?

Jasna matowość tablicy, przez artystów plastyków, malarzy, rzeźbiarzy oraz wybitnych architektów jest oceniana jako jej niesaprzeczalny walor artystyczny. Ta cecha wyglądu czyni Tablicę bardzo harcerską, skromną, szaroszeregową, chętnie oglądaną i czytana w półmroku dostojnej świątyni a szczególnie w promieniach około południowego słońca, przechodzących przez barwne szyby frontowego witraża. Tęgo pięknego efektu projektant nie przewidywał. Natomiast liczył się on z tym, aby projektowana tablica była możliwie najlepiej dostosowana do otoczenia. Można to było osiągnąć przez zachowanie w kompozycji umiaru i szacunku dla wnętrza dostojnej stożkowej świątyni. Tablica ta nie mogła "wychodzić" ze ściany, nie mogła zagłuszać czy też przytłumiać swoją obecnością tego co mają do powiedzenia dostojne sarkofagi, liczne pamiątki i pomniki pamięci narodowej, ślady walk powstańczych.

Natomiast w zamiarze projektanta, głęboko ideowo zaangażowanego harcerska Szarych Szeregów, było uzyskanie takiego efektu aby tablica przyciagała swoim spokojem, harmonią i skromnością, swoją jednorodnością matowej, czystej, pięknej płaskowcowej płyty.

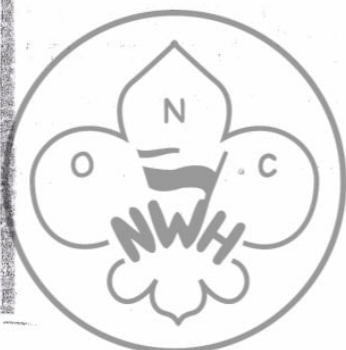
Projektant rozumiał prośbę fundatorów i społeczne zamówienie młodych dzisiejszych dni. Tablica ma pobudzać pragnienie - potrzebę serdecznego zastanowienia się nad treścią każdego słowa ... Każdego a w szczególności tych słów, które zawierają pojęcia Chrystusowe, które wraz ze słowem "Bóg", odbierane są młodzieży w Kraju od 1945 r.

Projektant pracę wykonał bezinteresownie.

Za zgodność z faktami i za wiarygodność
opinii przyjmuję pełną odpowiedzialność

Warszawa, 11 czerwca 1982 r.

Józef Piątkowski

archiwum

Tablica Przyrzeczenia i Prawa Harcerskiego przebywała w Bazylice Archikatedralnej św. Jana Chrzciciela od 20 maja do 16 sierpnia 1982 r. W okresie tych 89 dni tablica była obiektem zainteresowania osób przechodzących do Bazyliki a zespoły harcerskie wykazywały ponadto troskę i szacunek przez składanie obok tablicy kwiatów, swoich organizacyjnych emblematów i proporczyków.

Zespół odpowiedzialny za dalsze losy tablicy badał możliwości umieszczenia jej w innym kościele, możliwie blisko Bazyliki. Liczone się również z prawdopodobieństwem zmiany decyzji Ks. Miskupa Jerzego Modzelewskiego, ponieważ decyzja negatywna była podjęta na podstawie rozpoznania się jedynie z dokumentacją projektową /rysunek tablicy w skali 1:1, gipsowy model fragmentu tablicy, rysunek sytuacyjny w skali 1:50/ bez obejrzenia gotowej tablicy.

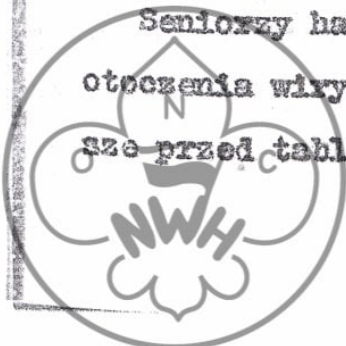
Środowiska fundatorów z terenu całego Kraju, poruszone nieprzychylną decyzją, przystąpiły w m-cu czerwcu 1982 r. do zbierania podpisów pod memoriałem do Księdza Prymasa o zmianę decyzji i o przyjęcie na stałe tablicy do Bazyliki Archikatedralnej w Warszawie. Ze względu na ogólną sytuację w Kraju memoriału nie złożono.

Z pośród kilku możliwości / między innymi kościoły: św. Michała św. Anny / uznano, że najbardziej odpowiednim miejscem będzie wschodnia ściana Kościoła św. Marcina w wirydarzu Klasztoru Sióstr Franciszkanek Służebniczek Krzyża przy ul. Piwnej 9/11.

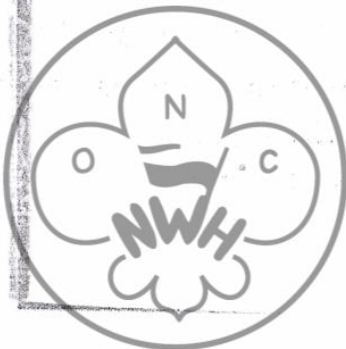
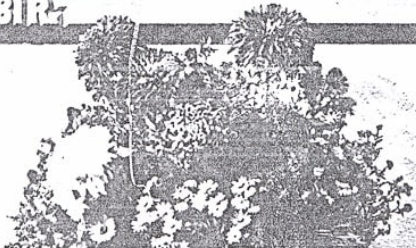
Matka Przełożona, Ksiądz Rektor i Rada Klasztoru z pełnym rozumeniem ważności sprawy, po obejrzeniu tablicy w Bazylice i po zapoznaniu się z pierwszą częścią niniejszego sprawozdania, wyrazili zgodę na umieszczenie tablicy w miejscu wybranym przez projektanta.

W dniach 16 - 20 sierpnia 1982 r. tablica została tam umieszczona.

Seniory harcerstwa i instruktorzy harcerscy wyrazili gotowość otoczenia wirydarza opieką przez zadbanie o zielen i o to aby zawsze przed tablicą były kwiaty a w momentach uroczystych znicze.

MAM WOLERA WOLE CZYNIĘ CIEM
PEŁNICZĘ BOGU I POLICE
NIE CHĘTNA POMOC BIZNIM
I BYĆ POWIJSZNYM PRAWU HARCERKIEMU
HARCERZ IZĘBY BOGU I POLICE
I TUMIENNIE I PEZNA IWOJE OBOWIĄZKI
NA WOLIE HARCERZA POLEGA JAK NA ZAWIĄZ
HARCERZ JET POZYTECZNY I NIE JE POMOC BIZNIM
HARCERZ W KAŻDYM WIDZI BIZNIEGO
JAZA BRATA UWAZA KAŻDEGO INNEGO HARCERZA
HARCERZ POSTĘPUJE PO RYCERIKU
HARCERZ MIKUJE PRZYRODE I TARANIE I POZNA
HARCERZ JET KARNY I POWIJSZNY
RODZICOM I WIZYTKIM IWOIM PRZEŁOŻONYM
HARCERZ JET ZAWIŻE POGODNY
HARCERZ JET OYCZEDNY I OFIARNY
HARCERZ JET CZYTA W MYLI MOWIE I UCZYNKACH
INIE PALI TYTONIU NIE PIJE NAPOJOW ALKOHOLOWYCH
W NIEDEM DZIEIATA ROZCZNICE
POWITANIA HARCERITWA
HARCERKI I HARCERZE
22 MAJA 1981 R.

Tablica Przyrzeczenia i Prawa Harcerskiego
 po umieszczeniu w wirydarmu Klasztoru SS
 Franciszkanek Służebniczek Krzyża przy ul.
 Piłnej 9 / 11 w Warszawie.

(Handwritten mark)

Podczas Pielgrzymki Żołnierskiej Polaki Walczącej, 12 września 1982 r. na Jasnej Górze, delegacje seniorów Harcerzak i Harcerzy Szarych Szeregów oraz 1000 - osobowa delegacja młodzieży harcerskiej z całej Polski na ręce Księdza Biskupa Edwarda Samuela w obecności Księdza Biskupa Zbigniewa Kraskewskiego, Ojca Przewora Efrema Oniadzkiego i 30 księży kapelanów Armii Krajowej, słożyły votum, które jest repliką Tablicy Przymierzenia i Prasa Harcerskiego, wytniętą w marmurze z oryginalnym krzyżem Harcerza Rzeczypospolitej i z napisem:

" W HOŁDZIE DOŻEJ MATCE * HARCERKI I HARCERZE - 12 WRZEŚNIA 1982 R. "

Ks. Biskup przyjmując votum ucałował Harcerski Krzyż a po mszy św. wygłosił do rzeszy wiernych przedświadczenie o znaczeniu wypróbowanych treści Przymierzenia i Prasa Harcerskiego dla chrześcijańskiego i patriotycznego wychowania polskiej młodzieży w Kraju i na obczyźnie

+ + +

W tym miejscu można było nakolnąć spisywanie tego co towarzyszyło staraniom kilku osób, które w imieniu 1000 fundatorów, usiłowały doprowadzić do pomyślnej realizacji myśli św. Józefa hraba harcmistrza Aleksandra Kamińskiego / "Kamyka" /

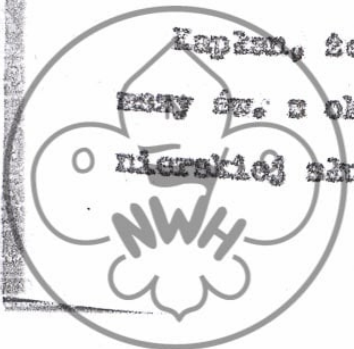
Proszę się jednak do obowiązku podać jeszcze kilka informacji i osobistą refleksję:

+ + +

Instruktor harcerski, jeden z najbliższych przyjaciół "Kamyka", zapewnia autora tej notatki, że miejsce w którym znalazła się nasza tablica jest właściwe, że "Kamyk" napewno to miejsce zaakceptowałby. "To jest miejsce z którego promieniuje zrozumienie dla ideaków harcerskich, - zrozumienie i wierność dla wartości, które są niezbędne dla ocalenia człowieka w Polsce".

+ + +

Kapitan, żegnając młodzież harcerską przed błogosławieństwem, po mszy św. z okazji 43 rocznicy powołania Szarych Szeregów do żołnierskiej służby konspiracyjnej, 26 września 1982 r. powiedział:

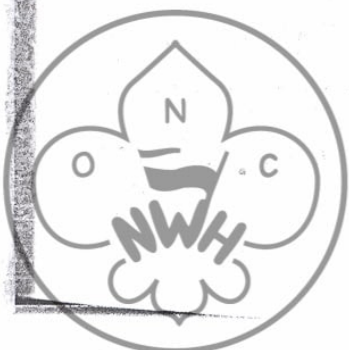
Handwritten initials or mark.

MAM SZCZERA WOLĘ CAŁYM ŻYCIEM
PEŁNIC SŁUŻBĘ BOGU I POLSCE
NIESĆ CHĘTNA POMOC BLIŹNIM
I BYĆ POSŁUŠNYM PRAWU HARCERSKIEMU

HARCERZ SŁUŻY BOGU I POLSCE
I SUMIENNIE SPEŁNIA SWOJE OBOWIĄZKI.
NA SŁOWIE HARCERZA POLEGAJ JAK NA ZAWISZY.
HARCERZ JEST POZYTECZNY I NIESIE POMOC BLIŹNIM.
HARCERZ W KAŻDYM WIDZI BLIŹNIEGO
A ZA BRATA UWAZA KAŻDEGO INNEGO HARCERZA.
HARCERZ POSTĘPUJE PO RYCERSKU.
HARCERZ MIŁUJE PRZYRODĘ I STARA SIĘ JĄ POZNAĆ.
HARCERZ JEST KARNY I POSŁUCZNY
RODZICOM I WSZYSTKIM SWOIM PRZEŁOŻONYM.
HARCERZ JEST ZAWSZE POGODNY.
HARCERZ JEST OSZCZEDNY I OFIARNY.
HARCERZ JEST CZYSTY W MYŚLI, MOWIE I UCZYNNIACH,
NIE PALI TYTONIU, NIE PIJE NAPOJÓW ALKOHÓLOWYCH.

W HOŁDZIE BOZEJ MATCE
W 600-LECIE ZWYCIĘSKIEGO KRÓLOWANIA
HARCERKI I HARCERZE 12 WRZESNIA 1982 R.

Votum złożone na Jasnej Górze
12 września 1982 r. przez delegacje
Harcerek i Harcerzy wszystkich pokoleń

[Handwritten signature]

"....." Staniecie przed kamienną Tablicą Przymierzenia i Prawa Harcerskiego. Są tam wyryte słowa mówiące o wartościach, za które wielu oddało życie aby je ocalić dla tych co przeczytają i dla tych, którzy kiedyś będą żyć. Są to więc słowa ocalone dla nas. Są to słowa - pojęcia i wartości nasze. Nie dajmy ich sobie odebrać. Oddając te słowa - te myśli, oddaliśmy swoje serca i swoje dusze. Pozostalibyśmy przy pojęciach pozabawionych wszelkich wartości, - przy pojęciach płaskich, - bezwymiarowych, - sionących nicotą-pustką. Tracilibyśmy swoją ludzką godność dzieci bożych "....."

W tym dniu i w dniach następujących młodzież harcerska często odnawia tablicę. Wchodzi do wixydarsa przy ul. Piwnej z okazji spaceru po Starówce Warszawskiej, ale również w momentach uroczystych takich jak składanie przysięczeń, nakłonienia prób na stopnie harcerskie, dla słuchania gawęd i dla śpiewania pieśni religijnej, harcerskiej, patriotycznej; przed mszą św. i po mszy św. odprawianej dla harcerów i harcerzy w kościele św. Marcina lub w innych okolicznych kościołach.

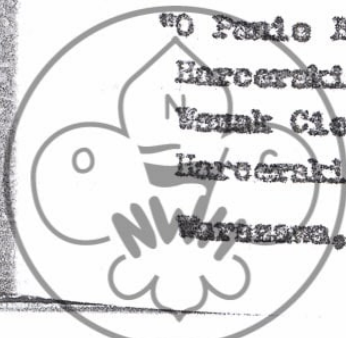
+ + +

Wszak mi wolno będzie zakończyć tę relację o Tablicy Przymierzenia i Prawa Harcerskiego słowami modlitwy harcerskiej w której chciałbym zawrzeć serdeczne, pokorne podziękowanie Bogu Ojcu, - Synowi i Duchowi Świętemu za to, że Tablica jest i że jest w pięknym, cniegodnym miejscu. Chciałbym w tej modlitwie gorąco prosić o Bożą Opatrzność, - o Bożą Opiekę nad tym, aby ideały wyrażone słowami wyrytymi na Tablicy były przez młodzież harcerską nadal przyjmowane ze szczerą wolą za własne - niesbywalne i aby utrwały się w postawach i w czynach tej młodzieży. Szczególnie w czynach ofiarnych, świadczących o bezgranicznym umiłowaniu Boga i bliźniego.

"O Panie Boże Ojcze Nasz, w opiece Swej nas miej!
 Harcerskich serc Ty drgnienia znasz, nam pomoc zawsze chciej!
 Wszak Ciebie i Ojczyznę miłując chcemy żyć.
 Harcerskim prawem w życia dniach wiernymi zawsze być."

Warszawa, 11 listopada 1962 r.

Józef Piątkowski

JP

W dniu św. Wojciecha 23 kwietnia 1983 r. w czasie prywatnej audiencji u Ojca Świętego Jana Pawła II delegacja dawnych instruktoerek i instruktorów harcerskich złożyła dar, prosząc:

"... zechciej Ojciec Święty przyjąć od nas wierną kopię wotum złożonego Matce Bożej na Jasnej Górze w dniu 12 września 1982 r. z tekstem naszego Przyrzeczenia i Prawa".

Przy okazji poinformowano Ojca Świętego, że tekst ten umieszczony jest także na tablicy pamiątkowej w ścianie Kościoła św. Marcina w Warszawie dla upamiętnienia 70-tej rocznicy powstania Harcerstwa.

MAM SZCZERA WOLE CAŁYM ŻYCIEM
 PEŁNIC SŁUŻBĘ BOGU I POLSCE
 NIEŚC CHĘTNĄ POMOC BLIŹNIM
 I BYĆ POSŁUSZNYM PRAWU HARCERSKIEMU

HARCERZ SŁUŻY BOGU I POLSCE
 I SUMIENNIE SPEŁNIA SWOJE OBOWIĄZKI.
 NA SŁOWIE HARCERZA POLEGAJ JAK NA ZAWISZY.
 HARCERZ JEST POZYTECZNY I NIESIE POMOC BLIŹNIM.
 HARCERZ W KAŻDYM WIDZI BLIŹNIEGO
 A ZA BRATA UWAGA KAŻDEGO INNEGO HARCERZA.
 HARCERZ POSTĘPUJE PO RYCERSKU.
 HARCERZ MIŁUJE PRZYRODĘ I STARA SIĘ JĄ POZNAC.
 HARCERZ JEST KARNY I POSŁUSZNY
 RODZICOM I WSZYSTKIM SWOIM PRZEŁOŻONYM.
 HARCERZ JEST ZAWSZE POGODNY.
 HARCERZ JEST OSZCZĘDNY I OFIARNY.
 HARCERZ JEST CZYSTY W MYŚLI, MOWIE I UCZYNKACH.
 NIE PALI TYTONIU, NIE PIJE NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH.

W HOLDZIE BOZEJ MATCE
 W 600-LECIE ZWYCIĘSKIEGO KROLOWANIA

HARCERKI I HARCERZE 12 WRZESNIA 1982 R.

OJCU ŚWIETEMU - Z WIARĄ, NADZIEJĄ I MIŁOŚCIĄ
 HARCERKI I HARCERZE

Janina Górska, Warszawa, Włocławek, kwiecień 1983 r.

